

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 235/2012-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti E., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. R. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 CoE 283/2011-30 z 2. augusta 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti E., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2011 doručená sťažnosť spoločnosti E., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoE 283/2011-30 z 2. augusta 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením krajský súd (ako súd odvolací) potvrdil uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 Er 352/2011-21 zo 6. júna 2011, ktorým bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (v prospech sťažovateľky). Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu pri Slovenskej hospodárskej komore, s. r. o., z 20. decembra 2010 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“), ktorým bola žalovaná J. D. zaviazaná zaplatiť právnemu predchodcovi sťažovateľky sumu 587,73 € s príslušenstvom, súdny poplatok a náhradu trov právneho zastúpenia jeho právnomu zástupcovi. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. januára 2011 a vykonateľnosť 28. januára 2011. Pretože prvostupňový súd dospel k záveru, že rozhodcovskú doložku obsiahnutú v zmluve o úvere treba považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá sa prieči dobrým mravom, ex offo zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na výkon exekúcie na základe § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Podľa názoru sťažovateľky napadnutým uznesením zasiahol krajský súd do jej práv dvomi spôsobmi, a to *„ústavne neudržateľnou svojvôľou pri výklade svojej právomoci nevydať poverenie a jednak porušením svojej ústavnej povinnosti na presvedčivé odôvodnenie svojho rozhodnutia“*.

Pokiaľ ide o prvý spôsob porušenia práv, sťažovateľka napadla spôsob výkladu a uplatnenia Exekučného poriadku okresným súdom (§ 44 ods. 2), v dôsledku ktorých zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Zamietavé

uznesenie okresného súdu krajský súd v odvolacom konaní potvrdil. Podľa sťažovateľky *„Predmetné ustanovenie nezakladá oprávnenie exekučného súdu vecne preskúmať exekučný titul pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Zároveň platí, že záver o existencii takej právomoci nie je možné vyvodiť z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ani pri tom najextenzívnejšom výklade únievého práva a príslušnej rozhodcovskej činnosti Súdneho dvora EU.“*. Sťažovateľka ďalej uviedla, že *„aj v prípade ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, súd ktorý konaní vo veci jeho výkonu je príslušný konať ako exekučný súd“*, a teda *„nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku. Rozsah preskúmvacej pôsobnosti exekučného súdu vo vzťahu k rozhodcovským rozsudkom je v štádiu konania keď exekučný súd preskúmava žiadosť o vydanie poverenia totožný s rozsahom jeho preskúmvacej pôsobnosti vo vzťahu k rozsudkom súdov.“*.

Pokiaľ ide o nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, sťažovateľka uviedla, že sa dostatočne nevysporiadal s jej argumentmi, ktoré uviedla v odvolaní, a konkrétne zdôraznila, že *„opomenul poskytnúť odpoveď na kľúčovú otázku prečo exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora podľa § 44 ods. 2 exekučného poriadku na rozdiel od skúmania zákonnosti rozhodcovského rozsudku nevystupuje do hmotnoprávneho vzťahu účastníkov exekučného konania aj pri rozhodnutí všeobecného súdu (napríklad pri rozsudku či dokonca proti osvedčeným európskym exekučným titulom či rozhodnutiam orgánov EU) čo je jedna z podmienok judikovaných Súdny dvorom“*. Podľa názoru sťažovateľky v dôsledku napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorý *„bez uvedenia presvedčivých dôvodov a bez poskytnutia odpovede na právne významné námietky sťažovateľa týkajúce sa samej podstaty veci navodil stav, kedy síce sťažovateľ disponuje právoplatným a vykonateľným rozhodnutím rozhodcovského súdu - platným exekučným titulom - ale svojho práva sa efektívne nedomôže keďže mu v podaní žaloby na všeobecnom súde bráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Postupoval teda v priamom rozpore s čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a zvolil nekonformný výklad § 44 ods. 2 Exekučného poriadku pred výkladom, ktorý by rešpektoval základné práva sťažovateľa.“*. V závere svojej

sťažnosti sťažovateľka uviedla, že krajský súd „svojvoľne v rozpore tak so znením a systematickou vnútroštátnej zákonnej úpravy ako aj s relevantnou judikatúrou Súdneho dvora ES uplatnil v neprospech sťažovateľa právomoc ktorú za daných okolností nemal a nemohol mať“, pričom „nijako neodpovedal na viaceré kľúčové námietky a výhrady sťažovateľa na ktoré je v danom prípade nevyhnutným predpokladom splnenia ústavnej povinnosti krajského súdu na dostatočné a relevantné odôvodnenie svojho rozhodnutia. Sťažovateľ v dôsledku rozhodnutia Krajského súdu zostal bez akejkol'vek súdnej ochrany svojich majetkových práv: exekučný titul ktorým disponuje je podľa Krajského súdu nespôsobilý na nútený výkon a o vydanie iného exekučného titulu sa sťažovateľ nemá ako usilovať z dôvodu prekážky rozhodnutej veci.“.

V dôsledku uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa E. s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. augusta 2011 č. k. 5 CoE/283/2011 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. augusta 2011 č. k. 5 CoE/283/2011 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi E. s. r. o. sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur (slovom tisíc eur), ktoré mu je Krajský súd v Trenčíne povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť sťažovateľovi E. s. r. o. náhradu trov právneho zastúpenia vrátane DPH, na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením základného

práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s porušením práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 5 CoE 283/2011-30 z 2. augusta 2011.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva...

Vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky ústavný súd uvádza, že jeho úlohou nie je zastupovanie všeobecných súdov, ktorým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v súdnom konaní, keďže podľa čl. 124 ústavy je súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Jeho právomoc mu umožňuje preskúmať postup a rozhodnutia všeobecných súdov, len pokiaľ ide o ich súlad s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Pokiaľ ide o spôsob výkladu a aplikácie zákonov [v tomto prípade ustanovení Exekučného poriadku a zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“)] v konaní pred súdmi, ústavný súd skúma len to, či ich súdy

nevyložili a neaplikovali spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) a v dôsledku toho zjavne ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia pri posudzovaní ich účelu, resp. obsahu. Z uvedeného vyplýva, že aj skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly ústavným súdom iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené, resp. svojvoľné, a preto z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné, pričom ich dôsledkom je porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľky (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti a príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozhodnutím (postupom) súdneho orgánu a označeným základným právom alebo slobodou. V takomto prípade ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím súdneho orgánu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti, prípadne z iných dôvodov. V dôsledku toho za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia základného práva alebo slobody, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, IV. ÚS 300/08, IV. ÚS 158/09).

Ústavný súd preto z uvedených hľadísk preskúmal sťažnosť sťažovateľky a odmietol ju ako zjavne neopodstatnenú. V rámci predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zisťoval, či postup, ako aj napadnuté rozhodnutie krajského súdu nevykazujú znaky svojvoľného (arbitrárneho) konania spôsobilého narušiť označené práva sťažovateľky, pričom sa sústredil predovšetkým na jej argumenty o „*ústavne neudržateľnej svojvôli pri výklade právomoci exekučného súdu nevydať poverenie*“, ako aj tvrdenia, že „*exekučný súd nerešpektoval vymedzený rozsah svojej preskúmvacej právomoci*“, pretože § 44 ods. 2 Exekučného poriadku „*nezakladá oprávnenie exekučného súdu vecne preskúmať exekučný titul pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie povolenia na vykonanie exekúcie*“. Podstata argumentácie sťažovateľky spočívala v namietaní svojvoľného výkladu a uplatňovania právomoci exekučného súdu upravenej príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku, pretože si mal osvojiť právomoc, „*ktorú za daných*

okolností nemal a nemohol mať“, z čoho vyplynul nesúhlas sťažovateľky s jeho postupom. Tým, že krajský súd potvrdil takýto postup okresného súdu ako správny, podľa sťažovateľky porušil ňou označené práva.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd predovšetkým zobral do úvahy, že v konaní pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom prichádzal do úvahy tak výklad, ako aj použitie dvoch skupín vzájomne súvisiacich právnych predpisov. Prvá z nich obsahovala vnútroštátne a medzinárodné právne pravidlá týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, resp. ich právneho režimu a podmienok platnosti podľa vnútroštátneho a európskeho (úniového) práva. Pokiaľ ide o vnútroštátne právne predpisy, v okolnostiach prípadu bol významný zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (§ 52 až § 54), zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (§ 23a), ako aj zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (§ 1 až 3) (právne predpisy účinné v čase uzatvárania zmluvy). Z práva Európskej únie ide o Smernicu Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica o nekalých podmienkach“). Potrebu použitia tejto právnej úpravy v konaní pred exekučnými súdmi v prípadoch týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv výslovne potvrdil ústavný súd už predtým (I. ÚS 29/2011, I. ÚS 282/2010, I. ÚS 284/2010, I. ÚS 442/2010, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 279/2011, III. ÚS 114/2011, III. ÚS 16/2011, IV. ÚS 310/2010, IV. ÚS 445/2010, IV. ÚS 369/2010 a IV. ÚS 86/2011). Napriek tomu, že okresný súd vo svojom uznesení uviedol, že smernica o nekalých podmienkach v tomto prípade vyvoláva priamy účinok, je z odôvodnenia uznesenia okresného súdu, ako aj uznesenia krajského súdu zjavné, že dôvodom zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je naplnenie ustanovení Exekučného poriadku a zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré oba súdy vykladali v zmysle smernice o nekalých podmienkach a judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj „Súdny dvor“) k tejto smernici. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie je jeho úlohou podávať autoritatívny výklad práva Európskej únie, pretože na jeho výklad je príslušný Súdny dvor Európskej únie, a to osobitne v konaní o prejudiciálnej otázke. Účelom tohto konania je predovšetkým zaistiť jednotnú aplikáciu

norium práva Európskej únie vnútroštátnymi súdmi členských štátov a zabrániť vzniku väčšieho množstva vnútroštátnej judikatúry, ktorá by bola v rozpore s právom EÚ (m. m. III. ÚS 388/2010, IV. ÚS 299/2012).

Napriek tomu, že vo veci označenej sťažovateľkou išlo o exekučné konanie, neprichádzal do úvahy len výklad a použitie Exekučného poriadku, ale dôvodné bolo aj použitie vnútroštátnych a medzinárodných či nadnárodných predpisov o ochrane spotrebiteľa. Ústavný súd v tejto súvislosti podotýka, že judikatúra Súdneho dvora Európskej únie vychádza z predpokladu, že kontrolu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách má realizovať súd ex offa, pričom nevyhnutnosť tohto postupu je daná povahou a významom verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana spotrebiteľa (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-168/05, Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL z 26. októbra 2006, Zb. 2006, s. I-10421). Kontrola neprijateľných zmluvných podmienok (rozhodcovskej doložky) sa navyše za určitých podmienok má podľa súdneho dvora uskutočniť aj v rámci posúdenia exekučného titulu na účely vydania poverenia na výkon exekúcie (pozri rozsudok Súdneho dvora vo veci C-40/08, Asturcom Telecomunicaciones SL/Cristina Rodríguez Nogueira zo 6. októbra 2009, Zb. 2009, s. I-09579, podľa bodu 53 ktorého: „... ak vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, musí podľa vnútroštátnych procesných pravidiel preskúmať ex offa rozpor rozhodcovskej doložky s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, musí takisto preskúmať ex offa nekalú povahu rozhodcovskej doložky v súvislosti s článkom 6 uvedenej smernice hneď po tom, ako je súd oboznámený s právnymi a so skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel.“).

Výsledky ex offa skúmania náležitostí a podmienok platnosti rozhodcovskej doložky ako zmluvnej podmienky súdom sú potom rozhodujúce pre uplatnenie príslušných ustanovení Exekučného poriadku, čo má za následok buď nepokračovanie v exekučnom konaní (v prípade, ak bola zistená neplatnosť rozhodcovskej doložky), alebo pokračovanie v exekučnom konaní udelením poverenia exekútorovi (ak je rozhodcovská doložka platná). Vychádzajúc z tejto analýzy ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti konštatuje, že z rozsudku okresného súdu, ako aj krajského súdu (priložených k sťažnosti

sťažovateľky) je zrejmé, že prvý z nich pri rozhodovaní zohľadnil tak európsku, ako aj vnútroštátnu právnu úpravu a na základe ex offo posúdenia platnosti spotrebiteľskej zmluvy a zistení neplatnosti rozhodcovskej doložky rozhodol o ďalšom „osude“ exekučného konania podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku tak, že exekútorovi zamietol žiadosť o udelenie poverenia na výkon exekúcie. S týmto jeho postupom sa stotožnil aj krajský súd v napadnutom uznesení, ktorý *„v celom rozsahu poukázal na odôvodnenie uznesenia súdu prvého stupňa s ktorým sa stotožňuje“*.

Za podstatnú ústavný súd považuje argumentáciu exekučného súdu, podľa ktorej *„Neprijateľnou je podmienka (rozhodcovská doložka) len vtedy, ak vyvoláva hrubý nepomer v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany zmluvného vzťahu. Na neprijateľnú podmienku súd prihliada z úradnej povinnosti a musí ju vyhlásiť za neplatnú. Ak je takouto neprijateľnou podmienkou rozhodcovská doložka súd musí zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu/rozhodcu, ktorý svoju právomoc odvodil z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Keďže súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka v danej veci je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z nej je tiež v rozpore s dobrými mravmi... akékoľvek plnenie priznané rozhodcovským súdom na základe takejto rozhodcovskej doložky je plnením v rozpore s dobrými mravmi. Z týchto dôvodov súd podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní ex offo zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie povolenia na vykonanie exekúcie v plnom rozsahu.“*

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd uznesenie, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, odôvodnil tým, že určil rozhodcovskú doložku za neprijateľnú zmluvnú podmienku priečiacu sa dobrým mravom a princípom ochrany spotrebiteľa, a teda akékoľvek plnenie priznané rozhodcovským súdom na základe tejto doložky je v rozpore s dobrými mravmi, čo podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 zákona o rozhodcovskom konaní umožňuje súdu takúto žiadosť odmietnuť. Ústavný súd pripomína, že takúto aplikáciu uvedených ustanovení vo vzťahu k nevydaniu poverenia na vykonanie exekúcie alebo mutatis mutandis vo vzťahu

k zastaveniu exekúcie nepovažuje za svojvoľnú (napríklad I. ÚS 29/2011, I. ÚS 282/2010, I. ÚS 284/2010, I. ÚS 442/2010, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 279/2011, III. ÚS 114/2011, III. ÚS 16/2011, IV. ÚS 310/2010, IV. ÚS 445/2010, IV. ÚS 369/2010 a IV. ÚS 86/2011). V tomto svetle považuje ústavný súd uznesenie krajského súdu odvolávajúce sa aj na uznesenie okresného súdu za ústavne konformné bez ohľadu na to, či ide o jediný možný výklad aplikovateľných právnych noriem.

Pri posudzovaní rozhodcovskej doložky v zmluve, ktorej obsah nebol individuálne dojednaný (tzv. adhézna alebo štandardná zmluva), okresný súd, ako aj krajský súd navyše zohľadnili aj zmenu právnej úpravy neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách (novelizácia Občianskeho zákonníka účinná od 1. januára 2008), ktorá vyslovene zahrnula rozhodcovskú doložku do zoznamu neprijateľných klauzúl [§ 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka]. Samotnú rozhodcovskú doložku posúdili podľa generálnej klauzuly neprijateľných podmienok (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) so zohľadnením textu smernice o nekalých podmienkach.

Výklad a uplatnenie označených právnych predpisov exekučným súdom (už popísané) preto neobsahuje prvky svojvoľného (arbitrálneho) postupu, ako to tvrdila sťažovateľka, keďže exekučný súd zohľadnil tak normy vnútroštátneho práva, ako aj európskeho práva v logickom vecnom a časovom slede a vyvodil z nich záver, ktorý sa stal rozhodujúcim pre uplatnenie jeho právomoci podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pričom tento záver nie je ani v zjavnom rozpore s účelom predpisov na ochranu spotrebiteľa. Nepripustenie pokračovania v exekučnom konaní použitím inštitútu upraveného v Exekučnom poriadku (§ 44 ods. 2) možno v okolnostiach prípadu posúdiť ako súladné s vnútroštátnou a úniou právnou úpravou, v dôsledku čoho predstavuje efektívny prostriedok ochrany spotrebiteľa.

Ústavný súd preto dôvodne konštatuje, že spôsob a rozsah použitia právnych pravidiel exekučným súdom a tiež postup a napadnuté uznesenie krajského súdu nesignalizujú svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktoré by mohol mať za následok porušenie označených základných práv sťažovateľky.

Pokiaľ ide konkrétne o postup krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že tento konal v medziach svojej zákonnej právomoci, keď sa stotožnil s dôvodmi preskúmaného uznesenia okresného súdu (ktorý príslušné zákonné ustanovenia podstatné vo veci samej vyložil a aplikoval), na ktoré v odôvodnení svojho uznesenia odkázal. Ústavný súd preto uvádza, že ani napadnuté uznesenie krajského súdu prijaté na záver takéhoto postupu nemožno považovať za svojvoľné, v dôsledku čoho neporušuje základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľkou označené práva nemôžu byť porušené ani v dôsledku toho, že všeobecné súdy sa vo svojich záveroch nestotožnili s jej právnym posúdením veci, ďalej s jeho výkladom príslušných ustanovení Exekučného poriadku, resp. s jeho predstavou o rozhodnutí vo veci samej. Navyše je potrebné uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno ani skutkové a právne závery krajského súdu považovať za zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou. Napokon, v súvislosti s nespokojnosťou sťažovateľky s napádanými rozhodnutiami všeobecných súdov ústavný súd už viackrát potvrdil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatné je, aby postup všeobecného súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade ústavný súd nemá dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov a tak vyslovovať porušenia základných práv účastníkov konania (I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, IV. ÚS 86/2011).

Pokiaľ ide o námietku nedostatočného zdôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vytykaného sťažovateľkou, ústavný súd uvádza, že v danom prípade zaujal podrobné stanovisko vo svojom rozhodnutí už okresný súd, pričom z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s právnymi názormi prvostupňového súdu, t. j. postupoval v súlade s § 219 Občianskeho súdneho poriadku. Vo svojej ustálenej judikatúre týkajúcej sa o. i. aj § 219 Občianskeho súdneho poriadku ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové

a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09, IV. ÚS 86/2011). Vzhľadom na uvedené nemožno urobiť záver ani o absencii náležitého odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu.

Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu (obdobne aj čl. 20 ods. 1 ústavy), ústavný súd aj vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na ochranu majetku rozhodol o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, pretože postup a rozhodnutie súdneho orgánu, ktorý je súladný s vnútroštátnymi právnymi pravidlami a medzinárodnými záväzkami, nemožno bez ďalšieho posudzovať ako porušenie základného práva vlastníť majetok podľa ústavy a práva na ochranu majetku podľa dodatkového protokolu.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy rozhodovať o jej ďalších požiadavkách – zrušiť napadnuté rozhodnutie krajského súdu, vrátiť mu vec na ďalšie konanie, priznať jej finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia – rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júla 2012